

De honden en katten van de Belgen

Enkele conclusies

- Ons land telde in 2008 1.167.000 honden en 1.974.000 katten;
- In vergelijking met 2004 daalde het aantal honden en steeg het aantal katten;
- Een gezin op vijf bezit minstens één hond, een op vier minstens één kat;
- De Belgen besteedden in 2008 in het totaal 950 miljoen euro aan huisdieren;
- Wallonië telt verhoudingsgewijs meer honden en katten dan de twee andere gewesten;
- We kochten in 2008 voor 200 miljoen euro aan hondenvoeding en voor 227 miljoen euro aan kattenvoeding;
- Een gezin dat een hond of kat bezit, geeft daar gemiddeld 484 euro per jaar aan uit;
- Vlamingen in het bezit van een hond geven gemiddeld meer uit aan voeding voor honden dan Walen, Brusselaars geven verhoudingsgewijs meer uit aan kattenvoeding;
- Hoe lager het inkomen, hoe meer er wordt uitgegeven aan huisdieren.

Dubbel zoveel katten als honden

In 2008 telde ons land 905.000 gezinnen met minstens één hond en 1.197.000 gezinnen met minstens één kat. Een gezin op vijf (20,1 procent) bezit minstens één hond en een op vier (26,6 procent) minstens één kat.

Er zijn dus meer gezinnen die een kat houden dan gezinnen die er een hond op nahouden. Er zijn ook meer gezinnen met veel katten dan er gezinnen zijn met veel honden. Dat maakt dat er, in 2007, in het totaal 1.167.000 honden en 1.974.000 katten waren in ons land (zie Tabel 1).

Het reële aantal honden en katten ligt nog wat hoger want de viervoeters die in dierenasielen, dierenpensions en dierenwinkels verblijven zijn niet meegerekend. Alleen al wat dierenasielen betreft, ging het (in 2009) om 32.346 honden en 36.796 katten (zie Tabel 5). Daarnaast is er ook nog een onbekend aantal zwervhonden en zwervkatten.

In elk van de drie gewesten zijn er meer katten dan honden. Wallonië telt 15 honden per 100 inwoners, Vlaanderen 10 en het Brussels Hoofdstedelijk gewest telt er 4 per 100. Ook het kattenbezit ligt verhoudingsgewijs hoger in het zuiden van het land. Wallonië telt 25 katten per 100 inwoners, Vlaanderen 16 en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 11.

In vergelijking met 2004 is het aantal honden in ons land heel licht gedaald en is het aantal katten licht gestegen.

Huisdieren, een miljardenbusiness

We kunnen dankzij het Huishoudbudgetonderzoek ook berekenen hoeveel de gezinnen uitgeven aan goederen en diensten die te maken hebben met huisdieren (zie Tabellen 2, 3 en 4).

In het totaal besteedden de Belgen in 2008 liefst 950 miljoen euro aan huisdieren. Brusselse gezinnen gaven 67 miljoen euro uit (7 procent van het totaal), gezinnen uit het Vlaams Gewest 555 miljoen euro (58 procent) en Waalse gezinnen 329 miljoen euro (35 procent).

De grootste uitgavenpost is kattenvoeding. In 2008 gaven de Belgen daaraan 227 miljoen euro uit. Hondenvoeding is met 200 miljoen euro eveneens een grote uitgavenpost, net als de dierenarts (211 miljoen euro). 108 miljoen euro werd uitgegeven aan artikelen voor huisdieren, zoals hondenhokken, manden, aquaria en leibandjes, 67 miljoen euro aan dierenpensions en dierenverzorging.

Er werd tevens voor een bedrag van 21 miljoen euro aan honden en voor 3 miljoen euro aan andere huisdieren gekocht.

Het gemiddelde Belgische gezin gaf in 2008 211 euro uit aan huisdieren, maar uiteraard liggen die kosten hoger voor wie daadwerkelijk een huisdier bezit (want in de gemiddelde cijfers zitten natuurlijk ook de gezinnen zonder huisdier) (zie Tabel 3).

Uit onze cijfers blijkt dat de gemiddelde uitgaven voor gezinnen met een huisdier in 2008 484 euro bedroegen (zie Tabel 4). Wie een hond (of meerdere honden) aankoopt, betaalde daar gemiddeld 515 euro voor. Hondenvoeding zorgt voor een jaarlijkse kostenpost van 273 euro per gezin en kattenvoeding voor een van 194 euro.

Vlaamse gezinnen geven meer uit aan artikelen voor huisdieren, bij Brusselaars en Vlamingen liggen de betalingen aan dierenartsen veel hoger dan bij Walen.

Lagere inkomens, hogere uitgaven

Uit een verdere analyse van de cijfers over de aankoop van huisdieren, voeding voor huisdieren en artikelen voor huisdieren kunnen we afleiden dat de gemiddelde uitgaven stijgen naarmate er minder actieven in het gezin aanwezig zijn (zie Tabel 6). Arbeiders en vooral gepensioneerden geven gemiddeld meer uit dan de doorsnee Belg.

De leeftijd speelt ook een rol. De hoogste uitgaven aan de aankoop van huisdieren, voeding voor huisdieren en artikelen voor huisdieren worden gedaan in de leeftijdsgroep van 50 tot 59 jaar, gevolgd door die van 60 jaar en meer.

Tenslotte is er ook een verband met het inkomensniveau. Hoe lager het inkomen, hoe meer er wordt uitgegeven aan de aankoop van huisdieren, voeding voor huisdieren en artikelen voor huisdieren.

Zo bedragen de gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan de aankoop van huisdieren, voeding voor huisdieren en artikelen voor huisdieren in het eerste kwartiel (het armste kwart van de bevolking) 73 euro, in het tweede kwartiel afgerond eveneens 73 euro, in het derde kwartiel 67 euro en in het vierde kwartiel (het rijkste kwart van de bevolking) nog maar 52 euro.

De gemiddelde uitgaven per persoon dalen dus naarmate hij of zij tot een hogere inkomensgroep behoort.

Bijlagen

Tabel 1. Honden en katten in België en de gewesten (2008)

	België	Brussels Gewest	Vlaanderen	Wallonië
Aantal honden	1.167.000	46.000	621.000	499.000
Aantal katten	1.974.000	117.000	1.010.000	846.000
Percentage huishoudens met minstens één hond	20,1%	8,9%	18,7%	26,1%
Percentage huishoudens met minstens één kat	26,6%	17,6%	24,2%	33,6%
Aantal honden per 100 inwoners	10,98	4,45	10,05	14,63
Aantal katten per 100 inwoners	18,58	11,38	16,35	24,80
Verhouding aantal katten op aantal honden	1,69	2,56	1,63	1,69
Honden per huishouden met hond	1,29	1,06	1,30	1,30
Katten per huishouden met kat	1,65	1,37	1,63	1,72
Aantal huishoudens met minstens één hond	905.000	43.000	478.000	384.000
Aantal huishoudens met minstens één kat	1.197.000	85.000	619.000	493.000

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (Huishoudbudgetonderzoek).

Tabel 2. Uitgaven van de huishoudens in verband met huisdieren: totaalcijfers (2008)

Globale uitgaven	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Totale jaarlijkse uitgaven in verband met huisdieren (in miljoen euro) (a)	950,39	66,63	554,51	329,26
Aankoop van honden	21,04	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van katten	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van andere huisdieren	5,54	n.m.	n.m.	n.m.
Hondenvoeding	200,27	8,94	113,18	78,15
Kattenvoeding	226,87	22,89	111,65	92,33
Voedsel voor andere huisdieren	108,11	2,15	75,04	30,92
Artikelen voor huisdieren (o.m. hondenhokken, manden, aquaria en leiband...))	108,05	7,82	63,14	37,10
Dierenarts	210,75	21,92	133,48	55,35
Pension en verzorging van dieren	66,54	n.m.	n.m.	n.m.

n.m. Niet meegedeeld wegens een te klein aantal waarnemingen.

(a) Totale uitgaven van de Belgische bevolking in 2008.

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (Huishoudbudgetonderzoek).

Tabel 3. Uitgaven van de huishoudens in verband met huisdieren: cijfers per huishouden en per persoon (2008)

Gemiddelde uitgaven per huishouden	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan huisdieren, per huishouden (in euro)	210,76	137,34	217,02	224,14
Aankoop van honden	4,67	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van katten	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van andere huisdieren	1,23	n.m.	n.m.	n.m.
Hondenvoeding	44,41	18,42	44,30	53,20
Kattenvoeding	50,31	47,18	43,70	62,86
Voedsel voor andere huisdieren	23,98	4,44	29,37	21,05
Artikelen voor huisdieren (o.m. hondenhokken, manden, aquaria en leibanden...)	23,96	16,11	24,71	25,25
Dierenarts	46,74	45,18	52,24	37,68
Pension en verzorging van dieren	14,76	n.m.	n.m.	n.m.
Gemiddelde uitgaven per persoon	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan huisdieren, per persoon (in euro)	89,47	64,63	89,76	96,45
Aankoop van honden	1,98	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van katten	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van andere huisdieren	0,52	n.m.	n.m.	n.m.
Hondenvoeding	18,85	8,67	18,32	22,89
Kattenvoeding	21,36	22,20	18,07	27,05
Voedsel voor andere huisdieren	10,18	2,09	12,15	9,06
Artikelen voor huisdieren (o.m. hondenhokken, manden, aquaria en leibanden...)	10,17	7,58	10,22	10,87
Dierenarts	19,84	21,26	21,61	16,21
Pension en verzorging van dieren	6,26	n.m.	n.m.	n.m.

n.m. Niet meegedeeld wegens een te klein aantal waarnemingen.

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (Huishoudbudgetonderzoek).

Tabel 4. Uitgaven van honden- en kattenbezitters in verband met huisdieren: cijfers per huishouden en per persoon (2008)

Gemiddelde uitgaven per huishouden met huisdier	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan huisdieren, per huishouden (in euro)	484,40	468,99	510,58	448,65
Aankoop van honden	515,11	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van katten	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van andere huisdieren	212,94	n.m.	n.m.	n.m.
Hondenvoeding	273,11	233,08	312,88	234,53
Kattenvoeding	193,70	236,12	184,28	197,10
Voedsel voor andere huisdieren	182,30	98,89	189,29	176,85
Artikelen voor huisdieren (o.m. hondenhokken, manden, aquaria en leibanden...)	159,26	104,03	193,61	133,83
Dierenarts	1.174,29	1.443,41	1.406,76	797,56
Pension en verzorging van dieren	834,62	n.m.	n.m.	n.m.
Gemiddelde uitgaven per persoon met huisdier	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan huisdieren, per persoon (in euro)	189,06	222,09	190,13	181,84
Aankoop van honden	160,32	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van katten	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Aankoop van andere huisdieren	87,64	n.m.	n.m.	n.m.
Hondenvoeding	104,56	110,86	112,79	94,01
Kattenvoeding	74,65	113,71	66,38	79,87
Voedsel voor andere huisdieren	68,66	46,11	69,15	69,85
Artikelen voor huisdieren (o.m. hondenhokken, manden, aquaria en leibanden...)	62,73	48,63	70,50	55,70
Dierenarts	471,31	608,86	547,40	330,83
Pension en verzorging van dieren	335,63	n.m.	n.m.	n.m.

Deze tabel bevat enkel gegevens voor huishoudens of personen die dit soort aankopen hebben gedaan.

n.m. Niet meegedeeld wegens een te klein aantal waarnemingen.

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (Huishoudbudgetonderzoek).

Tabel 5. Evolutie van het aantal honden en katten in Belgische dierenasielen (2002-2009)

	2006	2007	2008	2009
Honden	37.636	34.944	33.868	32.346
Katten	35.828	33.696	35.079	36.796
	2002	2003	2004	2005
Honden	36.480	36.645	38.586	39.176
Katten	26.788	26.986	33.967	35.995

Bron: FOD Volksgezondheid, Dienst "Dierenwelzijn en CITES".

Tabel 6. Uitgaven van de huishoudens in verband met huisdieren: cijfers per persoon (2008)

volgens het aantal actieven in het gezin	Algemeen gemiddelde	0 actief	1 actief	2 actieven en meer		
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven in euro	63,37	69,61	64,51	59,10		
volgens het beroep	Algemeen gemiddelde	Zelfstandigen	Arbeiders	Bedienden	Gepensioneerden	Andere niet-actieven
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven in euro	63,37	57,76	73,44	57,96	77,63	44,44
volgens leeftijdsgroep	Algemeen gemiddelde	20 tot 29 jaar	30 tot 39 jaar	40 tot 49 jaar	50 tot 59 jaar	60 jaar en meer
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven in euro	63,37	52,45	50,42	49,85	86,70	77,78
volgens inkomen	Algemeen gemiddelde	1 ^{ste} kwartiel (25% laagste inkomens)	2de kwartiel	3de kwartiel	4de kwartiel (25% hoogste inkomens)	
Gemiddelde jaarlijkse uitgaven in euro	63,37	72,65	72,63	67,10	51,54	

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (Huishoudbudgetonderzoek).

Methodologie

De cijfers over het aantal honden en katten zijn gebaseerd op de Huishoudbudgetonderzoeken van de Directie Statistiek van de FOD Economie. Die worden al vanaf 1854 in ons land georganiseerd, met tussenpozen van 7 tot 8 jaar. Sinds de enquête van 1995-1996 gaan ze jaarlijks door.

De Huishoudbudgetonderzoeken (ook Gezinsbudgetenquêtes genoemd) leveren een schat aan informatie op over de inkomsten en uitgaven van de Belgische gezinnen. Elke maand worden door iets meer dan 300 huishoudens inkomsten en uitgaven opgetekend. Het aantal huishoudens dat in de loop van een jaar wordt opgevolgd bedraagt ruim 3.700.

Vanaf 2000 werd ook gevraagd aan de huishoudens of ze een hond en/of een kat bezitten. De cijfers in dit artikel zijn gebaseerd op de antwoorden op die vraag.

Bijkomende inlichtingen

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij Freddy Verkruyssen (verantwoordelijke communicatie (tel 02/277.70.76).

Bronvermelding

FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.